

Schrijfpdracht 6 Hoe maak je een heksenmaaltijd?

SLO, mei 2024

In deze les maken de leerlingen zelf een fantasie-recept voor elkaar: ze gaan in groepjes een recept voor een heksenmaaltijd bedenken, maken en vervolgens opschrijven. Daarna voert een ander groepje het uit en wordt er peer response gegeven. In deze les wordt herhaald wat ze in de vorige lessen gedaan en geleerd hebben, maar de volgorde is andersom: eerst maken ze een heksenmaaltijd, daarna schrijven ze hiervoor een recept en vervolgens voert een ander groepje dit recept uit. De les is de laatste van een serie van drie lessen over instructieteksten bij het thema 'aan tafel'.

Focus van instructie

In deze les passen de leerlingen toe dat:

- je volledig moet zijn bij de opsomming van ingrediënten en benodigdheden van een recept (wat heb je allemaal nodig);
- je bij een recept alle stappen in een goede volgorde moet beschrijven (eerst doe je, daarna... en nummeren).

Fase 1: Oriëntatie op de schrijfpdracht

Kies als inleiding een verhaal over Halloween, spoken, heksen, fantasie, magische toverdranken, of zoek geschikte voorbeelden in de kinderliteratuur. Vertel de kinderen dat ze een fantasie-recept gaan maken voor elkaar, dat niet echt eetbaar of drinkbaar is. De leerlingen mogen daarvoor spullen in en om de school zoeken en gebruiken. Leg uit hoe, waar en wat. Geef aan dat er daarnaast in de klas materialen aanwezig zijn die ze kunnen gebruiken, zoals pannen, borden, bestek, servetjes, bekertjes en taartvormpjes. Vertel de kinderen dat ze in groepjes een onderdeel van een heksenmaaltijd gaan maken: soep, salade, hoofdgerecht, toetje en een drankje.

Maak vijf groepjes en verdeel de onderdelen van de maaltijd over de groepjes. Bespreek dat wat je ook maakt, het steeds gaat om de volgende drie elementen:

1. een lijst met ingrediënten en benodigdheden, waarbij je volledig moet zijn (wat heb ik allemaal nodig?);
2. de verschillende stappen die uitgevoerd moeten worden;
3. de volgorde waarin je die stappen zet (eerst, dan, daarna en nummeren van de stappen).

Geef de groepjes nu de opdracht om mondeling met elkaar een recept te bedenken: wat gaan we maken, wat hebben we daarvoor nodig, hoe gaan we het maken? Laat ze dit uitproberen en eventueel bijstellen.

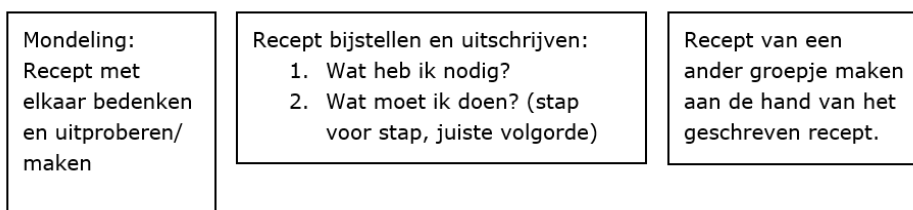
Fase 2: De schrijfofdracht

Als ieder groepje zijn recept heeft uitgeprobeerd, geef je de schrijfofdracht om het zelfbedachte recept op te schrijven en te tekenen (per groepje). Deel net als bij het appelmoesrecept A4'tjes uit, waar de leerlingen een receptenboekje van vouwen.

Geef de volgende aanwijzingen:

- Schrijf de titel op de voorpagina: het onderdeel dat je maakt met je groepje (salade, soep, hoofdgerecht, toetje, drankjes). De kinderen mogen hier per groepje een eigen titel voor bedenken.
- Op bladzijde 1 staat wat je allemaal nodig hebt ('Je hebt nodig').
- Op bladzijde 2 staat hoe je het moet maken: de stappen in de juiste volgorde ('Hoe maak je het?').

Zet eventueel dit schema op het (digi)bord, ondersteund met afbeeldingen:

Fase 3: Hulp tijdens het schrijven

Bied hulp aan de groepjes die vastlopen.

Laat het recept eerst zelf met elkaar bedenken, vervolgens de spullen ervoor verzamelen en de maaltijd maken, daarna mondeling verwoorden wat ze gaan schrijven en dan pas opschrijven en tekenen.

Wijs de groepjes op de stappen op het bord, help ze met taakverdeling, help ze met schrijven: schrijf woorden voor, wijs op volledigheid en het opschrijven per stap.

Stel controlevragen:

- Zijn jullie niets vergeten? (blz.1: wat heb ik allemaal nodig?)
- Weten de lezers van je recept wat ze eerst moeten doen en wat daarna komt? Staan de nummertjes en stappen in de goede volgorde? (blz.2)

Laat de groepen die snel zijn een toverspreuk bedenken die erbij hoort.

Fase 4: Bespreken van de teksten

Als alle groepjes klaar zijn, krijgt ieder groepje het recept van een ander groepje. Ieder groepje gaat aan de slag: recept lezen, met elkaar bespreken wat de benodigdheden en ingrediënten zijn, dit bij elkaar zoeken, de stappen uitvoeren. De kinderen moeten hiervoor ook goed samenwerken en de taken verdelen.

De groepjes lopen rond en bekijken elkaars werk en mogen aan hand van de reflectievragen commentaar geven.

Reflectievragen aan de schrijvers:

Zijn jullie tevreden over de recepten?

Dachten jullie ook dat het er zo uit zou zien?

Welk stukje wil je eigenlijk anders hebben?

Wil je tips van de lezers hoe je dat zou kunnen aanpakken?

Reflectievragen aan de lezers:

Welk stukje van het recept vond je gemakkelijk om te begrijpen?

Welk stukje vond je moeilijker? Hoe kwam dat?

Heb je tips voor de schrijvers?

Focus bij het gesprek op volledigheid van ingrediënten en de volgorde van de stappen.

Op basis van dit groepsgesprek kunnen kinderen hun tekst/tekening nog aanvullen.

Fase 5: Publiceren van de teksten

Verzamel alle recepten van de groepjes en maak er een receptenboek van. Voeg de foto's van de verschillende gangen toe.